

Archeologisch vooronderzoek op het geplande brandwondencentrum te Edegem - Drie Eikenstraat.

Tussentijdse rapportage van de bekomen resultaten.

Bracke, M.

AS - Rapportage 2008 - 19

Opdrachtgever:
Maatschappij voor Kristelijke
Liefdadigheid vzw
August Vermeylenlaan 6
2050 Antwerpen

Inhoudstafel

1.	Inleiding	2
2.	Doel van het onderzoek	3
3.	Onderzoeksmethode	4
4.	Bodemkundige en landschappelijke situering van het plangebied	4
5.	Onderzoeksresultaten	6
6.	Conclusie	11
7.	Aanbeveling	11
8.	Dankwoord	11
9.	Literatuur	11
10.	Bijlagen	12

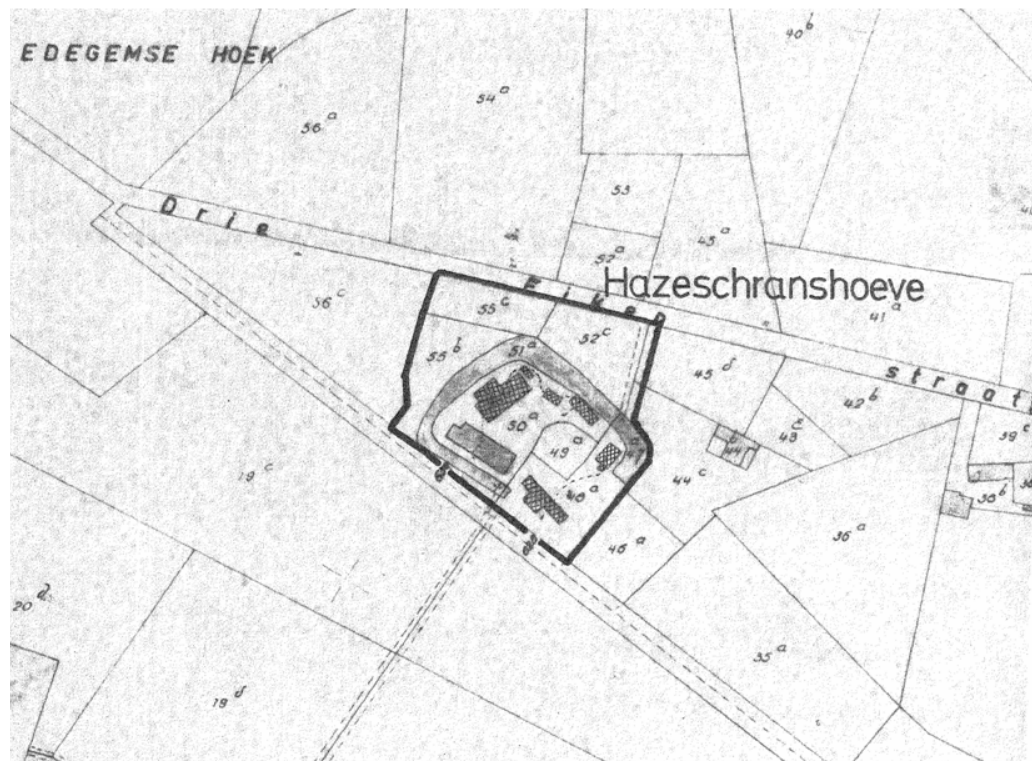
---

1. Inleiding

Op vraag van het Agentschap R-O Vlaanderen - Entiteit Onroerend Erfgoed werd in opdracht van de Maatschappij Voor Kristelijke Liefdadigheid tussen 19 en 22 mei 2008 een archeologisch vooronderzoek, zijnde een verkennende prospectie met ingreep in de bodem (dossiernummer vergunning: 2008/65), uitgevoerd door projectbureau 'Archaeological Solutions' binnen het projectgebied van een brandwondencentrum te Edegem - Drie Eikenstraat. Het terrein (Afd 2, Sec C, perceelnr: 41c, 54b en 61 a) situeert zich in de onmiddellijke omgeving van de bekende Hanzeschranshoeve (cfr. Afbeelding 1 en 2) en was in gebruik als weiland met een totale oppervlakte van 3 ha.

Afbeelding 1 Aanduiding van de Hanzeschranshoeve (Blauw) en het onderzoeksterrein (Rood)

Afbeelding 2 Kadasterkaart met aanduiding van de Ha(n)zeschranshoeve

Het vooronderzoek werd uitgevoerd door Kristof Verelst (projectarcheoloog), geassisteerd door junior-archeologe Gwendy Wyns, beide in dienst van Archaeological Solutions. De begeleiding en advisering gebeurde door Mevr. Alde Verhaert van het Agentschap R-O Vlaanderen - Entiteit Onroerend Erfgoed en Mevr. Joke Bungeneers, Provinciaal archeologe Antwerpen. De graafwerkzaamheden gebeurden conform het Plan van Eisen met een graafmachine met rupsen en platte bak, en werden uitgevoerd door Kris Van Onckelen (KVO - Kontich).

2. Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoeksproject was om het plangebied, dat aan een intensief grondverzet zal worden onderworpen, in eerste instantie archeologisch te evalueren. Deze evaluatie heeft tot doel archeologische sites te detecteren, af te lijnen en ze samen met eventuele vondsten te registreren, teneinde de noodzaak voor en concrete aanbevelingen m.b.t eventueel archeologisch vervolgonderzoek te kunnen formuleren. Dit laatste gebeurt in samenspraak met het Agentschap R-O Vlaanderen - Entiteit Onroerend Erfgoed.

3. Onderzoeksmethode

Om het gebied te evalueren luidde het advies van het Agentschap R-O Vlaanderen - Entiteit Onroerend Erfgoed dat 10 tot 12% van elk plangebied diende te worden onderzocht op de aanwezigheid van (al dan niet) intacte archeologische waarden.

Het plangebied werd onderzocht door middel van parallelle proefsleuven met een tussenafstand van maximaal 15 meter, waarbij elke sleuf een breedte heeft van 3 meter (totale oppervlakte van de aangelegde sleuven bedraagt ongeveer 3600 m²). In totaal werden 11 sleuven aangelegd. Het schavenderwijs verdiepen van de proefsleuven gebeurde middels inzet van een graafmachine op rupsen met een platte graafbak. Om de sporen in het archeologische vlak te kunnen waarnemen en evalueren, werden de te onderzoeken sleuven -na machinale aanleg- telkens manueel opgeschaafd en onderzocht. Tijdens de werkzaamheden werd erop toegezien dat de kraan niet over het vrijgelegde archeologische niveau reed, om zo het verstoren van eventuele archeologische sporen te voorkomen.

De aangetroffen sporen werden, na het opschaven, fotografisch vastgelegd, ingemeten, beschreven en geregistreerd.

4. Bodemkundige en landschappelijke situering van het plangebied

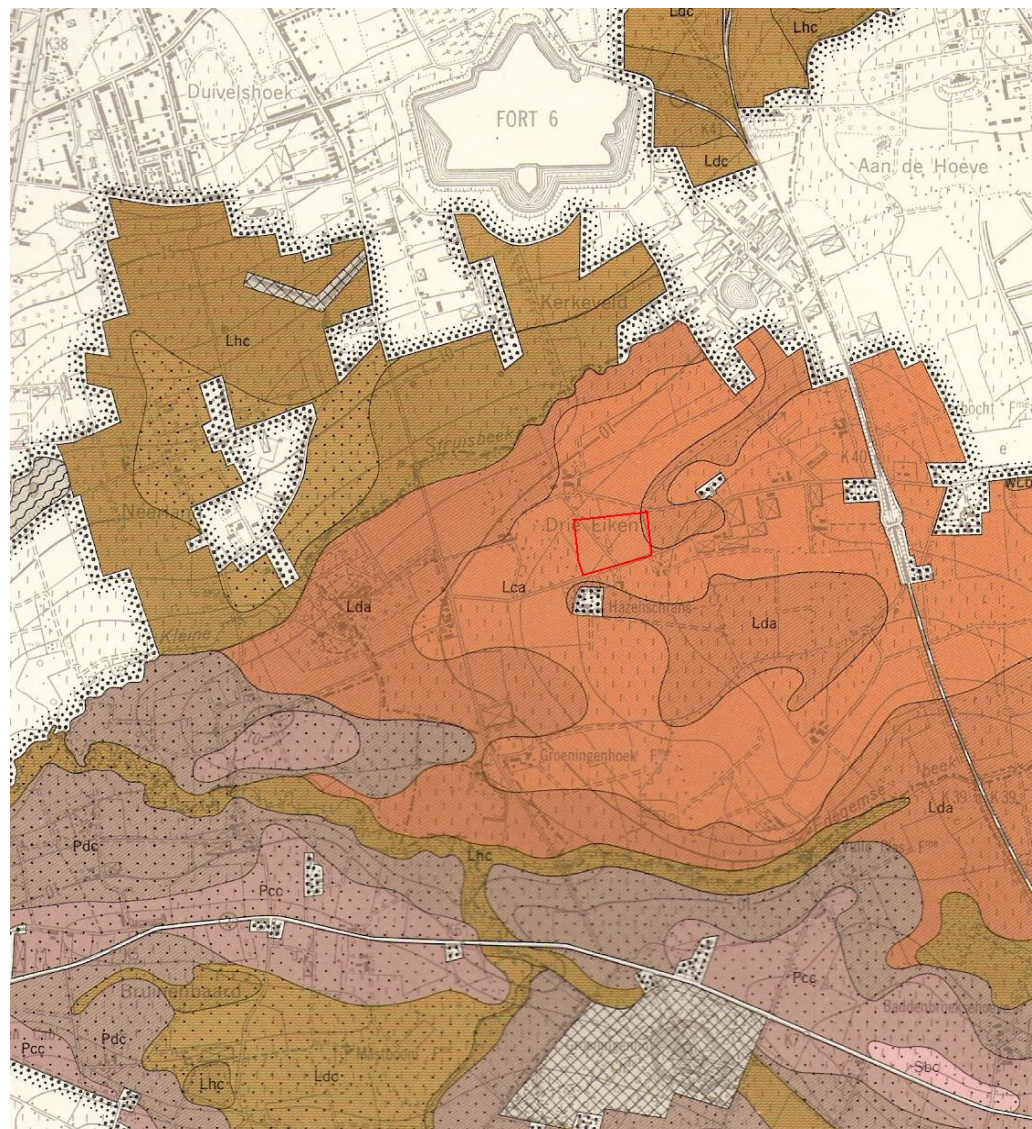
Bodemkundig gezien behoort het plangebied tot de bodemeenheid van de 'zandleemgronden'. Dit zijn afzettingen van niveo-eolische aard (Würm III: 22.000 - 8850 v. Chr.)¹. Ze bevatten gemiddeld 10.3% klei, 44.7% leem en 45% zand².

Op het vlak van bodemclassificatie behoort het plangebied tot de kernserie Lca: 'zwak gleyige zandleemgronden met textuur B horizont'. Deze gronden komen in grote mate voor te Edegem.

---

¹ Bodemkaart van België, 1976. 55.

² Bodemkaart van België, 1976. 55.

Afbeelding 3: Uitsnede Bodemkaart van België met daarop de exacte ligging van het plangebied (rood omlijnd)³.

Kernserie Lca:

- L.. : textuurklasse 'zandleem' (korrelgroottesamenstelling)
- .c. : draineringsklasse 'zwak gleyig'⁴ (matige drainering)
- ..a : profielontwikkelingsgroep 'met textuur B horizont'

³ Bron: Bodemkaart van België, kaartblad 43W Hoboken, Militair Geografisch Instituut 1971 (schaal: 1:20.000).

⁴ Onder de term 'gleyverschijnselen' wordt de aanwezigheid van roestkleurige en grijze vlekken verstaan, die tijdelijk met water verzadigd zijn. Hun bovengrens geeft de gemiddelde hoogste grondwaterstand (winter en voorjaar) aan.

Deze serie bevat volgend bodemprofiel⁵: uitgeloogde grijsbruine podzolachtige bodem. Deze bodemgroep verweerde onder loofbos in een vochtig, gematigd klimaat⁶. In de top van het uitgeloogde materiaal ontstond hierdoor een duidelijke, met klei aangerijkte bruinachtige horizont (B2t-horizont). Deze B2t-horizont was oorspronkelijk ca. 40 tot 60cm dik.

Volgens de Bodemkaart van België is de profielontwikkeling op het plangebied duidelijk. Volgende bodemhorizonten worden binnen het eigenlijke plangebied vastgesteld (van boven naar onder)⁷: een donkergrijze A(p)-horizont (bouwvoor/teellaag), al dan niet rechtstreeks liggend op een bruine B2t-horizont. Indien aanwezig komt tussen bouwvoor (A(p)-horizont) en B2t-horizont een grijsbruine, aan klei verarmde A2-horizont voor. De B2t-horizont is aangereikt met klei en sesquioxiden, en kan aanzien worden als een zwaar zandleem met (subhoekig) blokkige structuur. Op matige diepte gaat de B2t-horizont geleidelijk over in het moedermateriaal van de C-horizont. Sporen van solifluctie worden op dit niveau waargenomen⁸. In de C-horizont duiken duidelijke roestverschijnselen op tussen 80 en 125cm -mv.

Het plangebied is tot op heden in gebruik gebleven als weiland (grasland). In grote lijnen betreft het een quasi rechthoekig perceel gelegen ten noorden van de Drie Eikenstraat te Edegem. De omwaterde 'Hazenschranshoeve', uit het midden van de 17de eeuw, bevindt zich net ten zuiden van het onderzoeksterrein.

De hoogte van het plangebied schommelt rond de 12m +TAW. Volgens de Bodemkaart van België is het plangebied te nat in het voorjaar.

5. Onderzoeksresultaten

In totaal werden over het totale plangebied 11 sleuven aangelegd. Uit het vooronderzoek bleek dat het archeologisch potentieel van het terrein relatief beperkt is. In het terrein kon een smalle ZW - NO georiënteerde depressie (S002) onderscheiden worden. Deze bleek eerder van een (sub)recente aard te zijn, en kon in verscheidene sleuven opgemerkt worden.

Deze depressie kan geïnterpreteerd worden als een grachtstructuur, afkomstig van een vroegere percelering. In relatie tot deze gracht werden ploegsporen (landbouwactiviteiten) aangetroffen met een NW - ZO oriëntatie (cfr. foto 1).

---

⁵ Bodemkaart van België, 1976. 56.

⁶ Bodemkaart van België, 1976. 22.

⁷ Bodemkaart van België, 1976. 55-56.

⁸ Solifluctie: de stroming van materiaal dat met water verzadigd is over een ondoordringbare ondergrond.

Foto 1 Vooraan de aangetroffen grachtstructuur (S002) met haaks gelegen ploegsporen

Tevens werden drie (paal)kuilen teruggevonden van recente aard. Deze hadden alle een donkergrijs met bruin gestipte kleur, en bevatten baksteenspikkels.

Benevens deze (sub)recente sporen werden nog twee geïsoleerde sporen gevonden.

Spoor S005 (sector I sleuf 4) heeft een egaal lichtgrijs tot grijze kleur zonder insluitsels (cfr. foto 2).

Foto 2 S005 (sector I sleuf 4): mogelijke (paal)kuil

Spoor S006 (sector I sleuf 6) zou mogelijk een brandkuil kunnen zijn, dit op basis van de aangetroffen verbrande leemresten (cfr. foto 3).

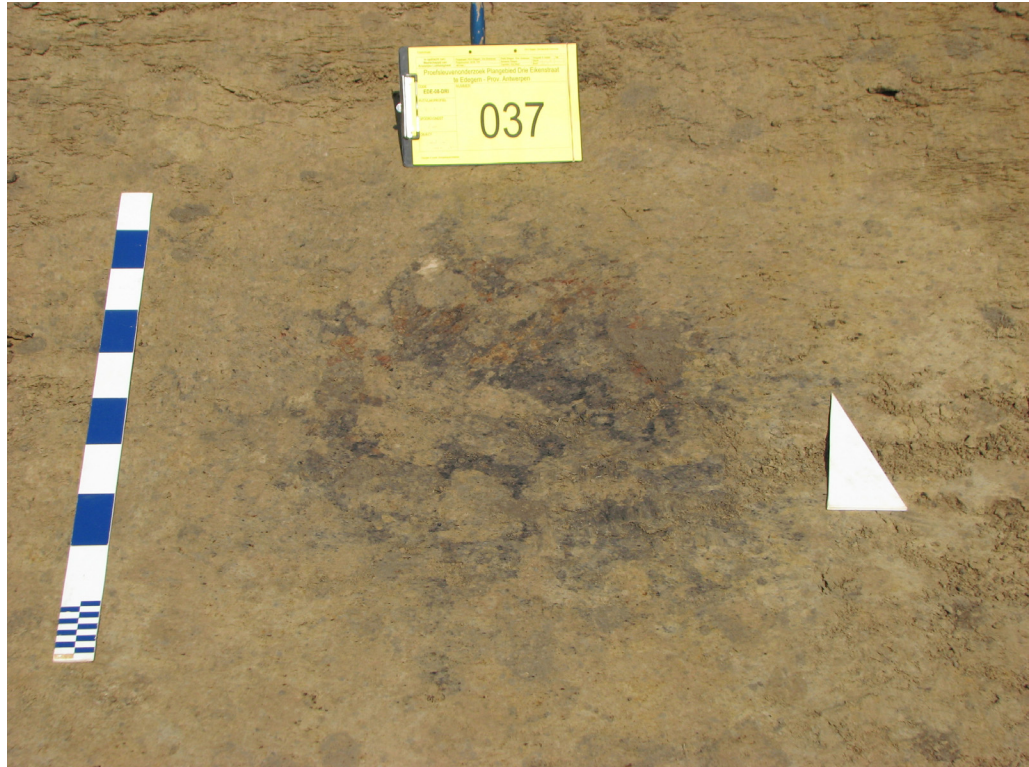

Foto 3 S006 (sector I sleuf 6): mogelijke brandkuil

Naast de eerder beschreven sporen werden ook enkele aardewerkscherven aangetroffen. Het betreft voornamelijk vlakvondsten of aanlegvondsten, bestaande uit steengoed en rood geglazuurde scherven. Deze zijn te dateren tussen de 17de en de 19de eeuw. Deze vondsten konden echter niet gekoppeld worden aan bepaalde sporen. Één loden pistoletkogel, die in sleuf 1 gevonden werd, zou te dateren zijn in de 18de eeuw.

Over het algemeen kunnen we op het hele terrein recente verstoringen opmerken bestaande uit puin- en baksteenfragmenten, in combinatie met allerlei afval (cfr. foto 4).

Foto 4 Representatief voorbeeld van de aangetroffen recente verstoringen

---

6. Conclusie

Het beperkte aantal sporen en vondsten dat aangetroffen werd, is over het algemeen van (vrij) recente datum (17de - 20ste eeuw). Het betreft sporen afkomstig van landbouwactiviteiten (grachten en ploegsporen) en perceelsgrenzen. Tevens werden over het hele terrein puinresten en afval teruggevonden.

Twee sporen (S005 en S006) kunnen mogelijk ouder zijn, maar werden geïsoleerd aangetroffen. Een mogelijke datering van deze sporen blijft uit, bij gebrek aan vondstenmateriaal.

7. Aanbeveling

Het terrein werd voldoende afgetast op zijn potentiële archeologische waarde. Deze blijkt eerder gering te zijn, met uitzondering van twee geïsoleerde sporen. Daar deze sporen zich niet in een groter geheel schijnen te bevinden, kan hier geen verdere interpretatie aan verbonden worden. Het gros van het terrein werd vernield door allerhande recente verstoringen. Het totale plangebied schijnt dus een beperkte archeologische waarde te omvatten.

8. Dankwoord

Graag wensen we de Maatschappij voor Kristelijke Liefdadigheid te danken voor het vertrouwen dat het als opdrachtgever in projectbureau 'Archaeological Solutions' stelt.

Ook mevr. Alde Verhaert wensen we te danken, die in haar functie van erfgoedconsulente archeologie bij het Agentschap R-O Vlaanderen, Entiteit Onroerend Erfgoed, bereid werd gevonden om advies te verschaffen. Onze dank gaat tevens uit naar Mevr. Joke Bungeneers, Provinciaal archeologe bij de provincie Antwerpen, voor de aangeboden hulp bij het tot stand komen van dit tussentijds rapport.

9. Literatuur:

Bodemkaart van België, 1976. *Verklarende tekst bij het kaartblad Hoboken 43 W*, uitgever IWONL

---

10. Bijlagen

BIJLAGE I: Sporenlijst

Projectnaam: IVO-3 'Edegem - Drie Eikenstraat'		Plaats: Edegem - Prov. Antwerpen		Controle:
Projectnummer: AS 08 - 016		Gemeente: Edegem		
Projectcode: EDE-08-DRI	Jaar: 2008	Toponiem: 'Drie Eiken'		

Spoornummer	Sleuf	Vlak	TAW	Kleur	Spoorrelatie	Vondstnr.	Coupe	Aard spoor & omschrijving
S001	1	1 Sector IV		DGR - BR stippels BK brokken + HK spikkels Scherp afgelijnd Rond: 60cm diameter Compacte vulling	/	003	NEE	(Sub)recente kuil? Onduidelijk of spoor al dan niet gelegen is onder de B-horizont (Datering onbekend)
S002	1 → 3	1 Sector I/II		DGR egaal/DGR - BR stippels BK brokken, HK spikkels + Puin Scherp afgelijnd Lineair: 2.6 tot 3m breed Compacte vulling	/	/	JA > 1m	(Sub)recente grachtstructuur NO-ZW georiënteerd Nog in landschap te zien als zonk Nog watervoerend, vanuit maaiveld ingegraven
S003	2	1 Sector III		DGR egaal HK spikkels; Scherp afgelijnd Rechthoekig: 28 x 20cm Compacte vulling	/	/	NEE	(Sub)recent spoor
S004	3	1 Sector II		DGR - BR stippels Geen insluitsels; Scherp afgelijnd Rond: 14cm diameter Compacte vulling	/	/	NEE	(Sub)recent spoor
S005	4	1 Sector I		LGR/GR egaal Geen insluitsels; Scherp afgelijnd Ovaal: 22 x 26cm Compacte vulling	/	/	JA	Na coupering: spookspoor!

Projectnaam: IVO-3 'Edegem - Drie Eikenstraat'		Plaats: Edegem - Prov. Antwerpen		Controle:
Projectnummer: AS 08 - 016		Gemeente: Edegem		
Projectcode: EDE-08-DRI	Jaar: 2008	Toponiem: 'Drie Eiken'		

Spoornummer	Sleuf	Vlak	TAW	Kleur	Spoorrelatie	Vondstnr.	Coupe	Aard spoor & omschrijving
S006	6	1 Sector I		DBRZW/LBR gevlekt Brokken VERBR. LM (roodbruin) Scherp afgelijnd Rond: 70 x 80cm Compacte vulling	/	/	JA Onregelm. tot -24cm	Brandspoor Gebioturbeerd (Datering onbekend)
S007	7	1 Sector II		DGRBR egaal Duidelijke ijzerbrokjes in vulling Scherp afgelijnd Lineair: ca. 23cm breed Compacte vulling	/	/	JA -23cm	Greppelstructuur Onduidelijk of spoor al dan niet gelegen is onder de B-horizont (Datering onbekend)
S008	12	1 Sector I		DGRBL/BR gevlekt BK brokken; Scherp afgelijnd Compacte vulling	/	~007	NEE	(Sub)recente kuil? Onduidelijk of spoor al dan niet gelegen is onder de B-horizont (Datering onbekend)
S009	14	1		DGRBL/LBR gevlekt BK brokjes + ijzerconcreties Scherp afgelijnd Ca. 1.20m breed Compacte vulling	/	008	JA -30cm	Vierkantige grachtstructuur in grondvlak Van (sub)recente datum: cfr. ijzerdraad en kachelslik in vulling Fragment Raeren mogelijk in secundaire context

BIJLAGE II: Fotolijst

Projectnaam: IVO-3 'Edegem - Drie Eikenstraat'		Plaats: Edegem - Prov. Antwerpen			Controle:
Projectnummer: AS 08 - 016		Gemeente: Edegem			
Projectcode: EDE-08-DRI	Jaar: 2008	Toponiem: 'Drie Eiken'			

Fotonummer	Sleuf	Vlak	Spoor	Richting	Profiel	Coupe	Aantal	Datum	Opmerkingen
F001	1	1	/	N	/	/	2x	19-05	Vlakoverzicht Sector I
F002	1	1	S002	N	/	/	2x	19-05	Vlakoverzicht Sector II
F003	1	1	/	N	/	/	2x	19-05	Vlakoverzicht Sector III
F004	1	1	S001	N	/	/	2x	19-05	Vlakoverzicht Sector IV
F005	1	1	S001	O	/	/	2x	19-05	Detail spoor S001 (Sector IV) (Sub)recente kuil?
F006	1	1	/	N	/	/	2x	19-05	Vlakoverzicht Sector V
F007	1	1	REC	N	/	/	2x	19-05	Vlakoverzicht Sector VI
F008	2	1	S002	N	/	/	2x	19-05	Vlakoverzicht Sector I
F009	2	1	S002	ZW	/	/	3x	19-05	Detail spoor S002 (Sector I) (Sub)recente grachtstructuur; NO-ZW georiënteerd
F010	2	1	/	N	/	/	2x	19-05	Vlakoverzicht Sector II
F011	2	1	S003	N	/	/	3x	19-05	Vlakoverzicht Sector III
F012	2	1	S003	N	/	/	2x	19-05	Detail spoor S003 (Sector III) (Sub)recent spoor
F013	2	1	/	N	/	/	2x	19-05	Vlakoverzicht Sector IV
F014	2	1	/	N	/	/	2x	19-05	Vlakoverzicht Sector V

Projectnaam: IVO-3 'Edegem - Drie Eikenstraat'		Plaats: Edegem - Prov. Antwerpen			Controle:
Projectnummer: AS 08 - 016		Gemeente: Edegem			
Projectcode: EDE-08-DRI	Jaar: 2008	Toponiem: 'Drie Eiken'			

Fotonummer	Sleuf	Vlak	Spoor	Richting	Profiel	Coupe	Aantal	Datum	Opmerkingen
F015	2	1	REC	N	/	/	1x	19-05	Vlakoverzicht Sector V en VI
F016	3	1	S002	N	/	/	2x	19-05	Vlakoverzicht Sector I
F017	3	1	S002	NO	/	/	2x	19-05	Detail spoor S002 (Sector I) (Sub)recente grachtstructuur; NO-ZW georiënteerd
F018	3	1	S004	N	/	/	2x	19-05	Vlakoverzicht Sector II
F019	3	1	S004	W	/	/	1x	19-05	Detail spoor S004 (Sector II) (Sub)recent spoor
F020	3	1	/	N	/	/	2x	19-05	Vlakoverzicht Sector III
F021	3	1	/	N	/	/	3x	19-05	Vlakoverzicht Sector IV
F022	3	1	/	N	/	/	3x	19-05	Vlakoverzicht Sector V
F023	3	1	REC	N	/	/	2x	19-05	Vlakoverzicht Sector VI
F024	4	1	S005	N	/	/	3x	20-05	Vlakoverzicht Sector I
F025	4	1	S005	N	/	JA	3x	20-05 22-05	Detail spoor S005 (Sector I) Na coupering: spookspoor
F026	4	1	S002	ZW	/	/	1x	20-05	Detail spoor S002 (Sector I) (Sub)recente grachtstructuur; NO-ZW georiënteerd
F027	4	1	/	N	/	/	2x	20-05	Vlakoverzicht Sector II
F028	4	1	/	N	/	/	3x	20-05	Vlakoverzicht Sector III

Projectnaam: IVO-3 'Edegem - Drie Eikenstraat'		Plaats: Edegem - Prov. Antwerpen			Controle:
Projectnummer: AS 08 - 016		Gemeente: Edegem			
Projectcode: EDE-08-DRI	Jaar: 2008	Toponiem: 'Drie Eiken'			

Fotonummer	Sleuf	Vlak	Spoor	Richting	Profiel	Coupe	Aantal	Datum	Opmerkingen
F029	4	1	/	N	/	/	1x	20-05	Vlakoverzicht Sector IV
F030	4	1	/	N	/	/	2x	20-05	Vlakoverzicht Sector V en VI
F031	5	1	S002	N	/	/	2x	20-05	Vlakoverzicht Sector I
F032	5	1	S002	N	/	/	2x	20-05	Vlakoverzicht Sector II
F033	5	1	/	N	/	/	2x	20-05	Vlakoverzicht Sector III
F034	5	1	/	N	/	/	3x	20-05	Vlakoverzicht Sector IV
F035	5	1	/	N	/	/	2x	20-05	Vlakoverzicht Sector V en VI
F036	6	1	S002 S006	N	/	/	2x	20-05	Vlakoverzicht Sector I
F037	6	1	S006	N	/	JA	3x	20-05 22-05	Detail spoor + coupe S006 (Sector I) Brandspoor (Datering onbekend)
F038	6	1	S002 S007	N	/	/	2x	20-05	Vlakoverzicht Sector II
F039	6	1	S002 S007	ZW	/	/	4x	20-05	Detail sporen S002 en S007 (Sector II) S002: (Sub)recente grachtstructuur; NO-ZW georiënteerd S007: Greppelstructuur
F040	6	1	/	N	/	/	3x	20-05	Vlakoverzicht Sector III
F041	6	1	/	N	/	/	3x	20-05	Vlakoverzicht Sector IV
F042	6	1	/	N	/	/	3x	20-05	Vlakoverzicht Sector V

Projectnaam: IVO-3 'Edegem - Drie Eikenstraat'		Plaats: Edegem - Prov. Antwerpen			Controle:
Projectnummer: AS 08 - 016		Gemeente: Edegem			
Projectcode: EDE-08-DRI	Jaar: 2008	Toponiem: 'Drie Eiken'			

Fotonummer	Sleuf	Vlak	Spoor	Richting	Profiel	Coupe	Aantal	Datum	Opmerkingen
F043	7	1	REC	NNW	/	/	3x	20-05	Vlakoverzicht Sector I
F044	7	1	/	NNW	/	/	2x	20-05	Vlakoverzicht Sector II
F045	7	1	REC	NNW	/	/	3x	21-05	Vlakoverzicht Sector III
F046	7	1	REC	NNW	/	/	3x	21-05	Vlakoverzicht Sector IV
F047	7	1	REC	NNW	/	/	3x	21-05	Vlakoverzicht Sector V
F048	8	1	REC	NNW	/	/	2x	21-05	Vlakoverzicht Sector I
F049	8	1	REC	NNW	/	/	3x	21-05	Vlakoverzicht Sector II
F050	8	1	REC	NNW	/	/	2x	21-05	Vlakoverzicht Sector III
F051	8	1	/	NNW	/	/	1x	21-05	Vlakoverzicht Sector IV
F052	9	1	/	NNW	/	/	1x	21-05	Vlakoverzicht
F053	10	1	REC	N	/	/	3x	21-05	Vlakoverzicht Sector I
F054	10	1	REC	N	/	/	2x	21-05	Vlakoverzicht Sector II
F055	10	1	REC	N	/	/	3x	21-05	Vlakoverzicht Sector III
F056	10	1	REC	N	/	/	2x	21-05	Vlakoverzicht Sector IV

Projectnaam: IVO-3 'Edegem - Drie Eikenstraat'		Plaats: Edegem - Prov. Antwerpen			Controle:
Projectnummer: AS 08 - 016		Gemeente: Edegem			
Projectcode: EDE-08-DRI	Jaar: 2008	Toponiem: 'Drie Eiken'			

Fotonummer	Sleuf	Vlak	Spoor	Richting	Profiel	Coupe	Aantal	Datum	Opmerkingen
F057	10	1	REC	N	/	/	1x	21-05	Vlakoverzicht Sector V
F058	11	1	REC	N	/	/	3x	21-05	Vlakoverzicht Sector I
F059	11	1	/	N	/	/	2x	21-05	Vlakoverzicht Sector II
F060	11	1	REC	N	/	/	2x	21-05	Vlakoverzicht Sector III
F061	11	1	REC	N	/	/	1x	21-05	Vlakoverzicht Sector IV
F062	11	1	REC	N	/	/	2x	21-05	Vlakoverzicht Sector V
F063	12	1	S008	N	/	/	2x	22-05	Vlakoverzicht Sector I
F064	12	1	S008	N, O	/	/	3x	22-05	Detail spoor S008 (Sector I) (Sub)recente kuil?
F065	12	1	REC	N	/	/	2x	22-05	Vlakoverzicht Sector II
F066	12	1	REC	N	/	/	2x	22-05	Vlakoverzicht Sector III
F067	13	1	/	N	/	/	1x	22-05	Vlakoverzicht Sector I
F068	13	1	REC	N	/	/	4x	22-05	Vlakoverzicht Sector II
F069	14	1	S009	N	/	/	5x	22-05	Vlakoverzicht + detail spoor S009 Vierkantige grachtstructuur in grondvlak Van (sub)recente datum
F070	15	1	/	Z, W	/	/	4x	22-05	Vlakoverzicht

Projectnaam: IVO-3 'Edegem - Drie Eikenstraat'		Plaats: Edegem - Prov. Antwerpen			Controle:
Projectnummer: AS 08 - 016		Gemeente: Edegem			
Projectcode: EDE-08-DRI	Jaar: 2008	Toponiem: 'Drie Eiken'			

Fotonummer	Sleuf	Vlak	Spoor	Richting	Profiel	Coupe	Aantal	Datum	Opmerkingen
F071	1	1	S001	O	1	JA	2x	22-05	Profiel 1 - Sector IV
F072	2	1	thv. S003	O	2	JA	2x	22-05	Profiel 2 - Sector III
F073	3	1	thv. S004	O	3	JA	2x	22-05	Profiel 3 - Sector II
F074	4	1	thv. S005	O	4	JA	1x	22-05	Profiel 4 - Sector I
F075	5	1	/	O	5	JA	1x	22-05	Profiel 5 - Sector II
F076	6	1	S007	W	6	JA	2x	22-05	Profiel 6 - Sector I
F077	7	1	/	W	7	JA	2x	22-05	Profiel 7 - Sector II
F078	8	1	/	O	8	JA	1x	22-05	Profiel 8 - Sector III
F079	9	1	/	W	9	JA	1x	22-05	Profiel 9
F080	10	1	/	W	10	JA	1x	22-05	Profiel 10 - Sector V
F081	11	1	/	W	11	JA	1x	22-05	Profiel 11 - Sector II
F082	12	1	/	W	12	JA	1x	22-05	Profiel 12 - Sector II
F083	13	1	/	W	13	JA	1x	22-05	Profiel 13 - Sector I
F084	14	1	S009	NO, O	14	JA	5x	22-05	Profiel 14 + Coupe NO spoor S009

Projectnaam: IVO-3 'Edegem - Drie Eikenstraat'		Plaats: Edegem - Prov. Antwerpen			Controle:
Projectnummer: AS 08 - 016		Gemeente: Edegem			
Projectcode: EDE-08-DRI	Jaar: 2008	Toponiem: 'Drie Eiken'			

Fotonummer	Sleuf	Vlak	Spoor	Richting	Profiel	Coupe	Aantal	Datum	Opmerkingen
F085	15	1	/	Z	15	JA	2x	22-05	Profiel 15

BIJLAGE III: Vondst- en Monsterlijst

Projectnaam: IVO-3 'Edegem - Drie Eikenstraat'		Plaats: Edegem - Prov. Antwerpen		Controle:
Projectnummer: AS 08 - 016		Gemeente: Edegem		
Projectcode: EDE-08-DRI	Jaar: 2008	Toponiem: 'Drie Eiken'		

Vondstnummer	Sleuf	Vlak	Spoor	Monstercode	Profiel	Materiaal	Aantal	Tek. nr.	Datum	Opmerkingen
001	1	/	Aanleg Sector III	/	/	AW	1x AW	/	19-05	Rood geglazuurde scherf (19 ^{de} eeuw - 18 ^{de} eeuw?)
002	1	1	Vlak Sector IV	/	/	MET	1x MET	/	19-05	Loden pistoletkogel (18 ^{de} eeuw)
003	1	1	S001	/	/	BK + MET	1x BK 1x MET	/	19-05	Baksteenbrok + restant nagel (datering onbekend)
004	2	1	Vlak Sector V	/	/	AW	1x AW	/	19-05	Rood geglazuurde scherf (19 ^{de} eeuw - 18 ^{de} eeuw?)
005	3	1	Vlak Sector V	/	/	AW	1x AW	/	19-05	Randfragment rood geglazuurd aardewerk met gietruit (kom of melkteil) (18 ^{de} eeuw)
006	4	1	Vlak Sector III	/	/	AW	1x AW	/	20-05	Steengoed (Raeren) afkomstig van een kruik (17 ^{de} eeuw)
007	12	1	thv. S008	/	/	AW	2x AW	1	22-05	Westerwald met bloemmotief (17 ^{de} eeuw) Wandscherf steengoed (17 ^{de} eeuw)
008	14	1	S009	/	/	AW	1x AW	1	22-05	Steengoedscherf (17 ^{de} eeuw?)

BIJLAGE IV: Tekeningenlijst

Projectnaam: IVO-3 'Edegem - Drie Eikenstraat'		Plaats: Edegem - Prov. Antwerpen		Controle:
Projectnummer: AS 08 - 016		Gemeente: Edegem		
Projectcode: EDE-08-DRI	Jaar: 2008	Toponiem: 'Drie Eiken'		

Tekeningnummer	Sleuf	Vlak	Profiel	Details	Schaal	Omschrijving	Tekenaar	Datum	Opmerkingen
1	4, 6, 12, 14	1	/	S005, S006, S008, S009	1:50 1:20	Vlaktekening: sporen S005, S006 en S008 Coupetekening: sporen S006 en S009	K. Verelst	22-05	/

BIJLAGE V: Lijst met afkortingen

Lijst met afkortingen

'Edegem - Drie Eikenstraat Lijst met afkortingen

monstercode

BM	beerputmonster
MA	monster algemeen
MBOT	monster klein botmateriaal
MC14	monster C-14 datering
MCR	monster crematie
MD	monster dendrologie
MFF	fosfaatmonster
MHT	houtmonster
MHK	houtskool monster
MP	pollenmonster
MSCH	schelpenmonster
MZ	algemeen zadenmonster
MZO	monster onverkoolde zaden
MZV	monster verkoolde zaden

REC	recent
RPA	rij palen
RPG	rij paalgaten
RPK	rij paalkuilen
RPL	rij planken
SG	standgreppel
SS	spitspoor
SV	stortvondst
VG	vaste grond
VL	vlek/depressie
VR	vloer
VV	vlakvondst
WA	waterput
WG	weg
WI	waterput insteek
WK	waterput kern

or	oranje
rd	rood
wt	wit
zw	zwart
substantie	
gri	grind
hu	humus
kl	klei
le	leem
lss	löss
ve	veen
z	zand
zav	zavel
zkl	zware klei

interpretatie/aard spoor/ lagen / vondstomstandigheden

AA	aanlegvondst
AAPR	aanleg profiel
AL	akkerlaag
BA	balk
BP	beerput/-kelder
BV	bouwvoor
CR	crematiegraf
DLT	doorlaat (door een muur)
DR	drain
EG	erfgreppel
EV	eerste versnijding
GA	gracht
GE	geul
GR	greppel
GT	goot
INH	inhumatiegraf
HA	haard
HG	huisgreppel
HU	hutkom
KG	kringgreppel
KEL	kelder
KL	kuil

KS	karrenspoor
LAT	latrine
LG	laag
LO	ophogingslaag
LS	stortlaag
LV	loopvlak
MI	muurinsteek
MR	muur
MST	mestkuil
ME?	Middeleeuwen?
MU	muuruitbraak
NV	natuurlijke verstoring
OK	onderkant
ON	onbekend/onzeker
OV	oven
PA	paal (intacte paal)
PAK	paal met paalkuil (intacte paal met grondspoor)
PG	paalgat (grondspoor voormalige paal)
PK	paalkuil (grondspoor voormalige paalkuil)
PPGK	grondspoor paalgat en paalkuil
PL	plank
PS	ploegspoor

inluitsels

AS	as
AW	aardewerk
BOT	botmateriaal
BC	bouwceramiek
BK	baksteen
BR	brons
COP	coproliet
CR	crematie
FE	ijzer/oer
FF	fosfaat
GL	glas
HK	houtskool
HUTTELM	huttenleem
HT	hout
HU	humus
INH	inhumatie
KI	kiezels
LR	leer
MET	metaal/ijzerslakken
MG	mangaan
MST	mest
NS	natuursteen
OX	oxidatie
RED	reductie
SCH	schelpen
VERBR. LM/KL	verbrande klei/leem
VST	vuursteen

kleur

l	licht
d	donker
eg	egaal
sch	schoon
vl	vuil
zr	zeer
bg	beige
bl	blauw
br	bruin
gl	geel
gn	groen
gr	grijs

aard materiaal

AW	aardewerk
BOT	botmateriaal
BC	bouwceramiek
BK	baksteen
BPL	bepleistering
BR	brons
COP	coproliet
CR	crematie
DRN	drainagepijp
FE	ijzer/oer
FSD	flessendop
GL	glas
HK	houtskool
HUTTELM	huttenleem
HT	hout
INDET	ondefinieerbaar materiaal
INH	inhumatie
KSLK	kachelslik
KGL	kogel
KNIKKER	knikker (steengoed/zoutglazuur)
KNP	knoop
LEIS	leesteen
LR	leer
MED	medaillon
MET	metaal/ijzerslakken
MNT	munten
MRL	mortel
MRM	marmer
MSTN	maalsteen
NS	natuursteen
PIJPAW	pijpaardewerk
PL	plaatje koper
PORC	porselein
SPD	speld (koper)
SPSCH	spinschijf
STN	steen
TGL	tegel
VERBR. KL/LM	verbrande klei/leem
VRPL	vloerplint
VST	vuursteen
WFG	weefgewicht

Wandprofiel 1

(Proefsleuf 1 - Fotonummer F071 - profiel O - Spoor S001)

Profiel 1:

- Een ca. 22cm dikke donkergrijszwart gevlekte A(p)-horizont
- Een ca. 22cm dikke donkergrijsblauw egale B_{2t}-horizont, spikkels baksteen
- De lichtbruingeel donkergrijs/grijs gevlekte C-horizont

→ S001 vanuit B_{2t}-horizont in C-horizont ingegraven, dus van (sub)recente datum

Interpretatie: uitgeloogde grijsbruine podzolachtige bodem

Kernserie Lca: 'zwak gleyige zandleemgronden met textuur B horizont'

Wandprofiel 2

(Proefsleuf 2 - Fotonummer F072 - profiel O - thv. Spoor S003)

Profiel 2:

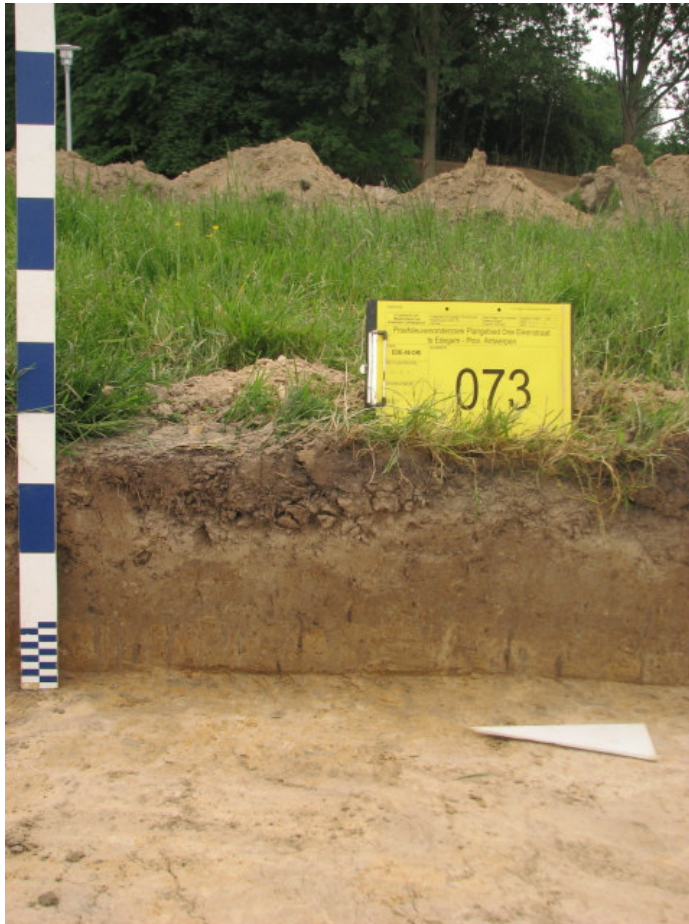
- Een ca. 6cm dikke egaal donkergrijszwarte A(p)-horizont
- Een ca. 22cm dikke donkergrijsblauw-lichtbruin gevlekte B_{2t}-horizont, licht verstoord
- De lichtbruingeel donkergrijs/grijs gevlekte C-horizont (eerste 15cm verbruind)

Interpretatie: uitgeloogde grijsbruine podzolachtige bodem

Kernserie Lca: 'zwak gleyige zandleemgronden met textuur B horizont'

Wandprofiel 3

(Proefsleuf 3 - Fotonummer F073 - profiel O - thv. Spoor S004)

Profiel 3:

- Een ca. 6cm dikke egaal donkergrijszwarte A(p)-horizont
- Een ca. 21cm dikke donkergrijsblauw-lichtbruin gevlekte B_{2t}-horizont, licht verstoord
- De lichtbruingeel donkergrijs/grijs gevlekte C-horizont

Interpretatie: uitgeloogde grijsbruine podzolachtige bodem

Kernserie Lca: 'zwak gleyige zandleemgronden met textuur B horizont'

Archeologisch proefsleuvenonderzoek op plangebied 'Edegem - Drie Eikenstraat'

Wandprofiel 4

(Proefsleuf 4 - Fotonummer F074 - profiel O - thv. Spoor S005)

Profiel 4:

- Een ca. 8cm dikke egaal donkergrijszwarte A(p)-horizont
- Een ca. 24cm dikke egaal donkergrijsblauwe B_{2t}-horizont
- De lichtbruingeel donkergrijs/grijs gevlekte C-horizont

Interpretatie: uitgeloogde grijsbruine podzolachtige bodem

Kernserie Lca: 'zwak gleyige zandleemgronden met textuur B horizont'

Archeologisch proefsleuvenonderzoek op plangebied 'Edegem - Drie Eikenstraat'

Wandprofiel 5

(Proefsleuf 5 - Fotonummer F075 - profiel O)

Profiel 5:

- Een ca. 8cm dikke egaal donkergrijszwarte A(p)-horizont
- Een ca. 20cm dikke egaal donkergrijsblauwe B₂t-horizont, spikkels baksteen
- De lichtbruingeel donkergrijs/grijs gevlekte C-horizont

Interpretatie: uitgeloogde grijsbruine podzolachtige bodem

Kernserie Lca: 'zwak gleyige zandleemgronden met textuur B horizont'

Wandprofiel 6

(Proefsleuf 6 - Fotonummer F076 - profiel W - Spoor S007)

Profiel 6:

- Een ca. 32cm dikke lichtbruin/bruine verstoringslaag
- Een ca. 20cm dikke egaal donkergrijsblauwe B₂t-horizont, spikkels baksteen
- De lichtbruingeel donkergrijs/grijs gevlekte C-horizont

→ Onduidelijk of spoor S007 al dan niet gelegen is onder de B₂t-horizont (datering onbekend)

Interpretatie: uitgeloogde grijsbruine podzolachtige bodem

Kernserie Lca: 'zwak gleyige zandleemgronden met textuur B horizont'

Wandprofiel 7

(Proefsleuf 7 - Fotonummer F077 - profiel W)

Profiel 7:

- Een ca. 12cm dikke egaal donkergrijszwarte A(p)-horizont
- Een ca. 23cm dikke egaal donkergrijsblauwe B₂t-horizont
- De lichtbruingeel donkergrijs/grijs gevlekte C-horizont

Interpretatie: uitgeloogde grijsbruine podzolachtige bodem

Kernserie Lca: 'zwak gleyige zandleemgronden met textuur B horizont'

Wandprofiel 8

(Proefsleuf 8 - Fotonummer F078 - profiel O)

Profiel 8:

- Een ca. 45cm dikke lichtbruin/grijze verstoringslaag (enorm verstoord)
- Een ca. 20cm dikke egaal donkergrijsblauwe B_{2t}-horizont
- De lichtbruingeel donkergrijs/grijs gevlekte C-horizont

Interpretatie: uitgeloogde grijsbruine podzolachtige bodem

Kernserie Lca: 'zwak gleyige zandleemgronden met textuur B horizont'

Wandprofiel 9

(Proefsleuf 9 - Fotonummer F079 - profiel W)

Profiel 9:

- Een ca. 21cm dikke egaal donkergrijszwarte A(p)-horizont
- Een ca. 20cm dikke donkergrijsblauw/licht bruin gevlekte B₂t-horizont (licht verstoord)
- De lichtbruingeel donkergrijs/grijs gevlekte C-horizont

Interpretatie: uitgeloogde grijsbruine podzolachtige bodem

Kernserie Lca: 'zwak gleyige zandleemgronden met textuur B horizont'

Wandprofiel 10

(Proefsleuf 10 - Fotonummer F080 - profiel W)

Profiel 10:

- Een ca. 13cm dikke egaal donkergrijszwarte A(p)-horizont
- Een ca. 19cm dikke egaal donkergrijsblauwe B₂t-horizont
- De lichtbruingeel donkergrijs/grijs gevlekte C-horizont

Interpretatie: uitgeloogde grijsbruine podzolachtige bodem

Kernserie Lca: 'zwak gleyige zandleemgronden met textuur B horizont'

Wandprofiel 11

(Proefsleuf 11 - Fotonummer F081 - profiel W)

Profiel 11:

- Een ca. 13cm dikke egaal donkergrijszwarte A(p)-horizont
- Een 15 tot 22cm dikke egaal donkergrijsblauwe B₂t-horizont
- De lichtbruingeel donkergrijs/grijs gevlekte C-horizont

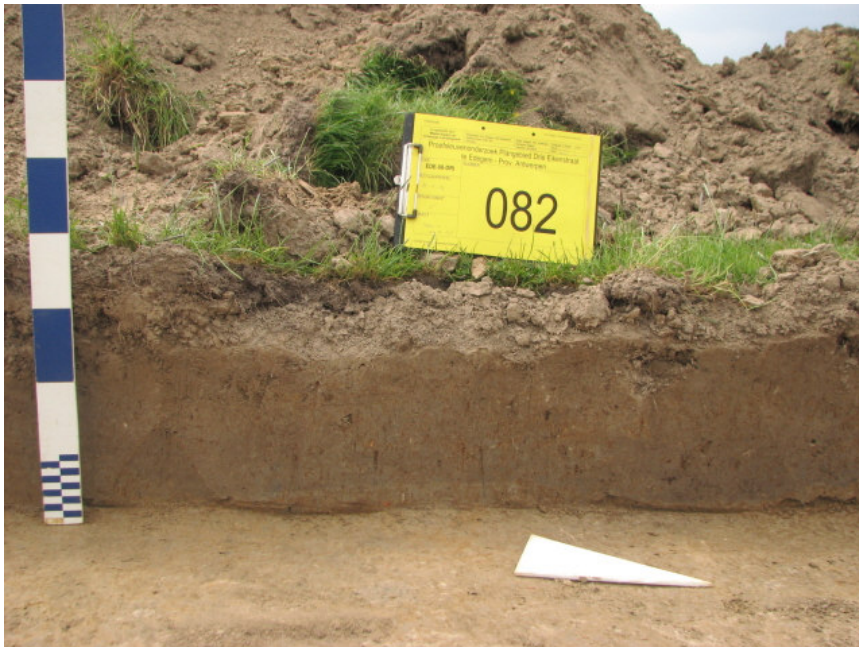
Interpretatie: uitgeloogde grijsbruine podzolachtige bodem

Kernserie Lca: 'zwak gleyige zandleemgronden met textuur B horizont'

Wandprofiel 12

(Proefsleuf 12 - Fotonummer F082 - profiel W)

Profiel 12:

- Een ca. 7cm dikke egaal donkergrijszwarte A(p)-horizont
- Een ca. 23cm dikke egaal donkergrijsblauwe B₂t-horizont
- De lichtbruingeel donkergrijs/grijs gevlekte C-horizont

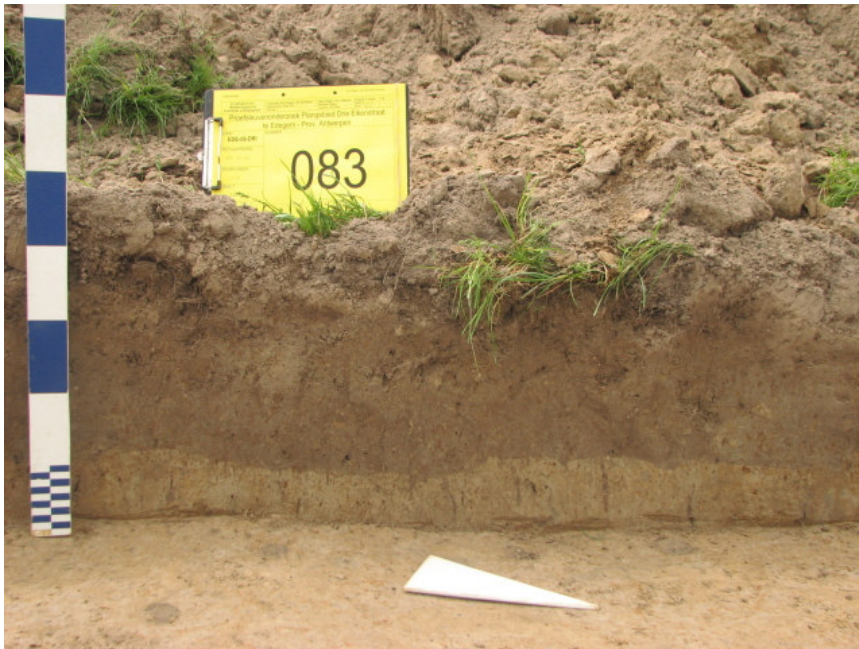
Interpretatie: uitgeloogde grijsbruine podzolachtige bodem

Kernserie Lca: 'zwak gleyige zandleemgronden met textuur B horizont'

Wandprofiel 13

(Proefsleuf 13 - Fotonummer F083 - profiel W)

Profiel 13:

- Een ca. 11cm dikke egaal donkergrijszwarte A(p)-horizont
- Een ca. 23cm dikke egaal donkergrijsblauwe B_{2t}-horizont
- De lichtbruingeel donkergrijs/grijs gevlekte C-horizont

Interpretatie: uitgeloopte grijsbruine podzolachtige bodem

Kernserie Lca: 'zwak gleyige zandleemgronden met textuur B horizont'

Wandprofiel 14

(Proefsleuf 14 - Fotonummer F084 - profiel O - Spoor S009)

Profiel 14:

- Een ca. 7cm dikke egaal donkergrijszwarte A(p)-horizont
- Een ca. 20cm dikke egaal donkergrijsblauwe B₂t-horizont
- De lichtbruingeel donkergrijs/grijs gevlekte C-horizont

→ Spoor S009 ligt zichtbaar onder B₂t-horizont, maar materiaal klopt niet (kachelslik-steenkool, ijzerdraad)

Interpretatie: uitgeloogde grijsbruine podzolachtige bodem

Kernserie Lca: 'zwak gleyige zandleemgronden met textuur B horizont'

Wandprofiel 15

(Proefsleuf 15 - Fotonummer F085 - profiel Z)

Profiel 15:

- Een ca. 13cm dikke egaal donkergrijszwarte A(p)-horizont
- Een ca. 18cm dikke egaal donkergrijsblauwe B_{2t}-horizont
- De lichtbruingeel donkergrijs/grijs gevlekte C-horizont

→ Geen sporen van een noordelijke toegangsweg tot de Hazeschranshoeve

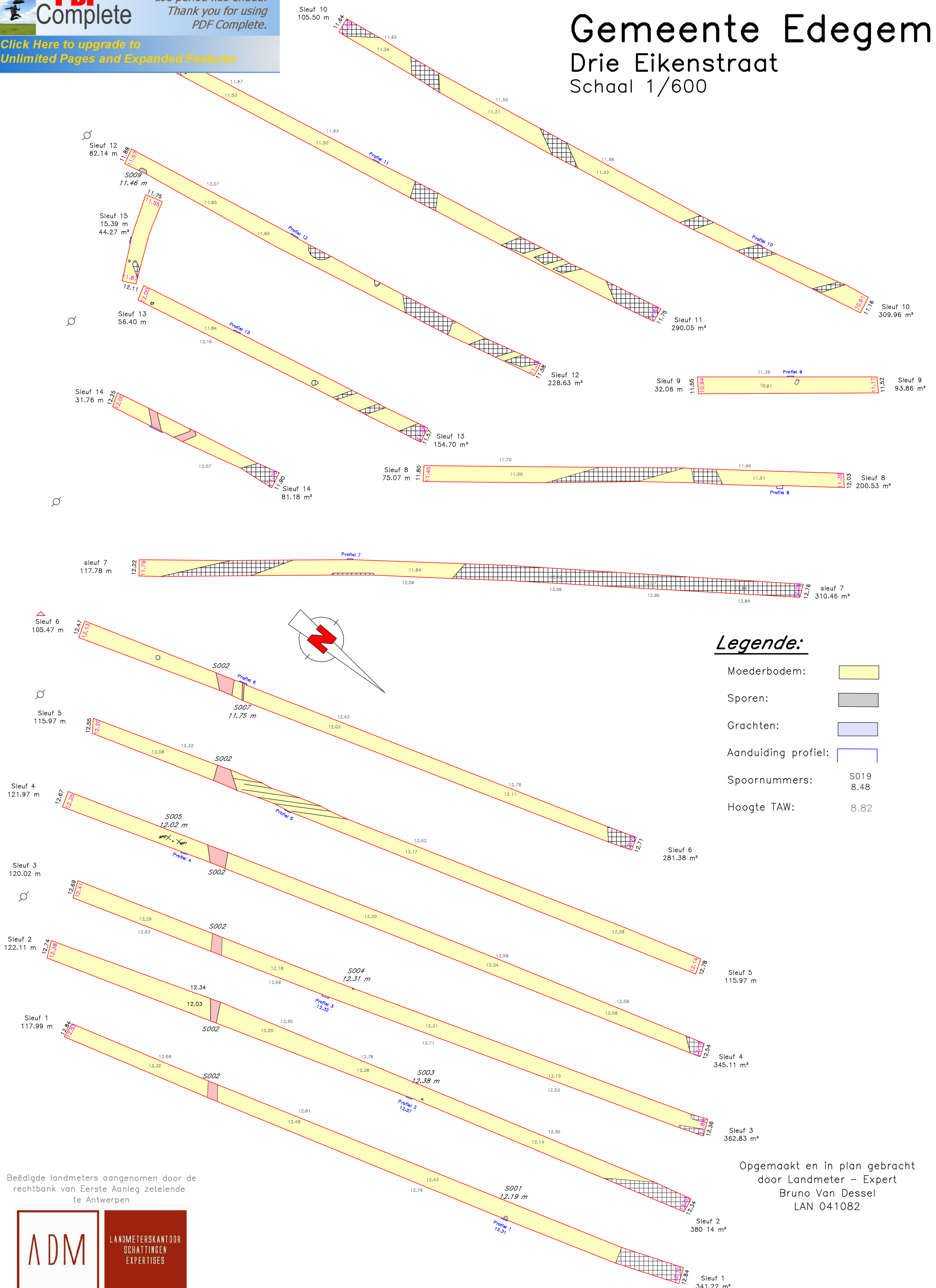
Interpretatie: uitgeloopte grijsbruine podzolachtige bodem

Kernserie Lca: 'zwak gleyige zandleemgronden met textuur B horizont'

Gemeente Edegem

Drie Eikenstraat

Schaal 1/600

Legende:

- Moederbodem:
- Sporen:
- Grachten:
- Aanduiding profiel:
- Spoornummers: S019, 8.48
- Hoogte TAW: 8.82

Beëdigde landmeters aangenomen door de rechtbank van Eerste Aanleg zetelende te Antwerpen

